

הזהר בכבוד חברך

מעשה בר' אלעזר בר' שמעון שבא ממגדל גדול מבית רבו. והיה רכוב על החמור ומטייל על שפת הנהר ושמח שמחה גדולה. ודעתו זחוחה עליו, מפני שלמד תורה הרבה.

נזדמן לו אדם אחד שהיה מכוער ביותר אמר לו "שלום עליך רבי!" ולא החזיר לו אמר לו: "ריקא, כמה מכוער אותו האיש! שמא כל בני עירך מכוערים כמותך!" אמר לו "איני יודע, אלא לך לאומן שעשאני ואמור לו: "כמה מכוער כלי זה שעשית!" כיון שידע ר' אלעזר בר' שמעון בעצמו שחטא, ירד מן החמור ונשתטח לפניו ואמר לו: "נעניתי לך, מחול לי!"

אמר לו: "איני מחול לך עד שתלך לאומן שעשאני ותאמר לו: "כמה מכוער כלי זה שעשית!"

היה רבי אלעזר הולך אחריו עד שהגיע לעירו, יצאו בני עירו לקראתו והיו אומרים לו: שלום עליך, רבי, רבי! מורי, מורי!

אמר להם: למי אתם קורין "רבי, רבי"?

אמרו לו: "לזה שמטייל אחריך".

אמר להם: "אם זה רבי אל ירבו כמותו בישראל!"

אמרו לו "מפני מה?"

אמר להם: "כך וכך עשה לי!"

אמרו לו: "אף על פי כן מחול לו, שאדם גדול בתורה הוא"

אמר להם "בשבילכם הריני מחול לו, ובלבד שלא יהא רגיל לעשות כן".

באותו היום דרש רבי אלעזר: לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז.

עבודות

עבודה א'

- הקיפו בעיגול את התשובה הנכונה?
- את מי פגש רבי אלעזר?
- אומן • ריב • אדם מכוער
- מה אמר רבי אלעזר לאיש במקום "שלום"?
- כמה מכוער אותו איש! • כמה מכוער כלי זה שיצרת! • שלום וברכה
- מה השיב לו האיש?
- אנה, סלח לי • לך לאומן שעשה אותי ואמור לו - הכלי שעשית - מכוער! • לא ענה לו כלל.
- האם האיש מחל לרבי אלעזר?
- כן מיד • לא • כן, לאחר שאנשי העיר בקשו ממנו

מי אמר למי?

"שלום עליך רבי, מורי!" ל _____

"למי אתם קוראים רבי?" ל _____

"לזה שמטייל אחריך" ל _____

"אל ירבו כמותו בישראל" . . . ל _____
"כך וכך עשה לי" _____ ל _____
"מחול לו כי הוא אדם גדול בתורה" _____ ל _____
"בשבילכם אני מוחל. ובלבד שלא יעשה כן שוב" _____ ל _____
צטטו: מה דרש רבי אלעזר? _____

עבודה ב'

למה התכוון האיש המכוער בתשובתו?

- מדוע אינך אומר לי "שלום"
- הקב"ה הוא שעשה כלי מכוער, ואמור לו שהכלי מכוער
- לך לבעל המלאכה שעשה כלי מכוער, ואמור לו שהכלי מכוער

מה הנכם מבינים מתשובתו של האיש?

- שהוא שמח
- שהוא מכוער
- שהוא עלוב

כיצד הבין רבי אלעזר שהאיש נעלב?

- לפי הבעת פניו
- כיון שהאיש אמר לו שנעלב
- לפי התשובה שענה לו

באיזה תנאי סלח האיש לרבי אלעזר? _____

"לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז" . . .

ארז - עץ חזק וקש.

קנה - גבעול רך וגמיש

קשה כארז: אדם המדבר בתקיפות רבה, קשוח מדי.

רך כקנה: אדם נוח, וותרן, סלחן, מבקש סליחה.

א. הסבירו את האימרה שדרש רבי אלעזר _____

ב. מתי היה רבי אלעזר קשה כארז? מתי היה רך כקנה? הוכח מן הקטע! _____

עבודה ג' - יישום

לפניכם מספר סיפורים, כתבו ליד כל סיפור האם התנהגות האנשים בסיפור היא קשה כארז או רכה כקנה

סיפור א'

רינה ואסתר רבו ביניהן ולא דברו אחת עם השניה. לאחר כמה ימים, בקשו סליחה אחת מן השניה והשלימו.

סיפור ב'

המורה בקשה לצאת מהכיתה, יעל סרבה ונשארה במקומה

סיפור ג'

חנה בקשה מדינה ושרה לעזור לה לשאת את חפציה. אמרה דינה: "ברצון רב, אעזור לך" . . . אמרה שרה: "אין לי זמן

בשבילך" . . .
